

СВЯТО ПЕРШОГО МАЯ В МОНТРЕАЛІ

Помимо теперішних нелюдських законів, помимо обурень і перешкод зі сторони пануючої класи, свідоме робітництво в Монреалі розуміючи класову боротьбу, гідно відсвяткувало день Першого Мая. Вже о восьмій годині по полудні в галі на Принц Артур ул. зішлюся поважне число робітників, котрі нетерпляче очікували вирушення в похід. Около пів до п'ятої години вийшли всі зібрані робітники на вулицю, де маршалак походу, т. Шуберт його помічники з укр. відділу т.т.: Н. Яворський і М. Мігайчук формували ряди. Коли все в порядку, тоді музика заграла "Інтернаціонал" і тисяч на товпа під повимом триніації червоних прапорів, з Марселезою на устах вирушила в похід на Сейнт Лоренс. Підчас походу, трамваєвий і автомобільний рух на половину був спинений. З Сейнт Лоренс ул. похід пішов на Крейг ул., а звідси на площу "Чамп д'Марс", де вже було багато "ангелів хранителів" теперішнього ладу. Тут похід розділявся на національні секції, як: французька, англійська, російська, українська, польська, литовська і др.

В українській секції займає місце представителі т. Н. Яворський, котрий виголосив першомаяську промову і на першому бесіднику покликів т. В. Гинду. Згаданий тов. пояснив значення Першого Мая і розказав його історію. Далше представив робітникам політику теперішніх правителів зглядом робітничого ладу і на останку закликав: Хай живе Перший Май! Хай живе Російська Революція! Хай живе Інтернаціонал!

Другим бесідником був т. М. Дерій, котрий в своїй промові змалював положення робітничого класу підчас теперішньої війни. На останку т. Н. Яворський навітнував імперіалістичних патріотів за їх протиробітничу роботу і за їх трояке розбійнік других народностей проти робітників українського походження, та за закидання нам австрійськості в той час, коли ми не е Австрійцями, але Українцями. Тов. Н. Яворський звав відат робітників до організації під Червоною Прапором, щоб на слідуочий рік в день першого Мая не тисяча виступала в похід, але сотки тисяч.

По скінченню бесід музика заграла Марселезу, а робітники збираючись в ряди, час від часу кликали: Проч з мілгарізмамом! Проч з братовбивчими війнами! Довів з кайзером! Довів з домом Габсбургів і з коронованими всего світа! Хай живе міжнародне братерство! Хай живе російська революція! Хай живе Інтернаціонал!

З сими окликами похід вирушення на Сейнт Деніс ул. На сій вулиці по обох боках майже кожний стовп був забезпечений двома "сторожками порядку". Но робітники не звертали на севуаги, але смирливо йшли вперед з піднесенням до гори голвами і з піснями на устах, а по обох боках тротуаром ішло около 2,000 робітників.

З Сейнт Деніс ул. похід звернув на Сейнт Катерін, потім на Сейнт Лоренс, а звідси до галі, де музика відгравала кілька робітничих пісень. Опісля слідували на ріжних мовах промови. Винесено також резолюцію, в котрій всі зібрані робітники одноголосно запропегували проти несправедливого засудження на смерть Томаса Муней.

Около 11-ої години ноці закінчено свято і робітники з надією на кращу будучність розійшлись сіа доми.

Ваш в борбі за кращу будучність, Дмитро Іванчук, секр. від У. С. Д. П. в Монреалі. (Печатка відділу).

ВІДНОСИНИ МАЙНЕРВ У 18 ДІСТРІКТІ

Летбридж, Алта. Урядники майнерської юнії 18 дістрівт зістали покликани домінімальним правительством до Оттави на конференцію. Які точки мають там обговорюватись, годі предсказати. Можна догадувати ся, що буде там порушена справа конскріпції праці, та други справи, дотикаючі майнерських робітників.

Та, здаєть ся, найбільше обходить їх те, що майнери виборили новий контракт, на підставі якого правительственный комісар має розсліджувати що три місяці доріжню і відповідно до її зросту майнери мають діставати підвищу платні. По 54 цт на день такої підвищуки дістали вже за 9 місяців всі ті робітники, які працюють в майні або коло майні.

Інтернаціональне бюро підвищило тепер по 25 цт. місячною юнійною членської вкладки через збільшене своїх расходів і зменшило число юнійних організаторів. Нашого організатора віддалили з роботи та чокж.

В нас відновляють також видаване "Дістрівт Леджера", який має друкуватись в Ферні, Б. К. На редактора сїі часопісї покликано вже було якогось чоловіка зі Злуч. Держав і заплачено йому \$150.00 за подорож. Однак він просліджавши відносини між майнерами і довідавши ся, що "Леджер" має видавати ся в соціалістичним дусі, поїхав назад до Злуч. Держав. Він певно не чув ся згідним редагувати газету з соціалістичним напрямком. Тепер же редактора нема. Однак за ряд юній звернув ся до Кінслей в Венкувері, редактора "Вестерн Клеріон"а, щоб той обняв редагуванє "Дістрівт Леджера". Чи Кінслей прийме пропозицію, це не знаєти.

Що до українського відділу в "Дістрівт Леджер"і, то конвенція рішила друкувати такий відділ трохи пізніше не лише в укр. мові, але й в інших мовах тих робітників, які лише тут працюють. І так незадовго сподіємось побачити укр. відділ в "Дістрівт Леджер".

ПЕРЕДВЕЛИКОДНА РОЗМОВА НА УЛ. СЕЛКІРКА

Дня 4 мая с. р. о третій години по полудни йшов у вулицю Селкєркі і здибав одного робітника (з котрим я колись працював) з малою валізкою в руці. Я думав зразу, що він їде зі школи і несе книжки у валізці. Та пізніше я переконав ся, що він ніс не книжки, а "святячене", себто ковбасу, яйця і т. п. річ покроплені помом.

— Як маєтьс, Н.? — поздоровив він мене перший.

— Дуже добре, дякую, — відповів я. — Як ви?

— Гарзд! Гарзд! — відказує він.

— Звідкіля їдете? — питаю я його.

— Та... та... з церкви... і от ще з сєю бідою (показав на валізку) в руці... Та мені трохи і соромно признатись, бо вже, бачите, два роки минуло, як я з такою самою валізкою і в той самий час ходив до церкви. А се го року, як мій батько перечитав принагідно в "У. Г." редакційну статю, де редактор тої газети пригадує всім Українцям, що вже надходять великодні свята і кождому вірному католикови і широму Українцеві треба буде сповнити "на ціональні святаощі", т. е. нести "святити" до попа ковбаси та

яйця, так я муєв на приказ батька знов те саме робити... Та ше казав мені батько, що редактор "У. Г." писав в тій статі, що де нема попа, щоб миг "по святити паску", там люди можуть закликати собі дяка, щоб він сповнив їм ту церемонію. Гріха за те зовсім не буде. А хто би цілком не "святити паску", встидав би ся заховувати ті "національні святаощі", так той виказав би лише свою теменоту (?). Так писав "У. Г."

Я старав ся переконати батька, — продовжав дальше мій колишній приятель, — що встиг дом е для нас заховувати в 20 століттю в вільній Канаді такі забобони. Наші діди, казав я, робили колись панщину, а ми нині її не робимо. Ми ходили в старім краю в сорочках по верх штанів, носили довге волосе, а в сїм новім краю ми те все занахали, бо нема потреби прїдержуватись тих всіх річї, які нині оказались непрактичними, а за декотрі нам треба навіть соромити ся. Я казав батькови, що ми будемо жити і смачно їсти і без "святяченого", одначе те все нічого не помагало.

— О ні, сину! — каже батько. Ти знаєш, що то не дурна година в редактора "У. Г." — Він знає, що пише. Ти такі піди до церкви і посьвяти паску.

От і бачите, я послушав батька...

А правда, я мав ше вас запитати, чи то правда, що, як казав мій батько, одного разу було в "У. Г.", що Лейба Троцький, Жид, запровад Росію? І батько казав же мені, що "У. Г." дуже ненавидить Жидів.

— Так, правда, — кажу я "У. Г." дуже ненавидить Жидів соціалістів, інтернаціоналістів, а де Жидів націоналістів і ліберальних та консервативних агентів він дуже любить. Ви пам'ятаєте, як "У. Г." мієв свого часу фотографію Скалітера, Трілера і других панків жидівської народности, коли вони кандидували на радних до мїської ради від ліберальної та консервативної партії?

— Так, памятаю, — відповів мій приятель.

— І як ви пояснили таку картину і становиско "У. Г." — спитав я.

Мій приятель не мав що відповісти, лиш перебрав валізку в другу руку і пішов.

ХОТЯТЬ БУДУВАТИ "РОБІТНИЧИЙ ДІМ" В СОДБУРІ, ОНТЕРІО

Товариші з Коністон, Онт. доносять нам, що товариші в Содбурі, Онт. роблять заходи, щоб там побудувати "Робітничий Дім", який потрібний так місцевим як і дооколичним нашим робітникам.

Справую сєю займаєть ся особливо т. Л. Міхневич, організатор відділу ч. 132, в Коністон, Онт.

Гарно товариші роблять, коли про такі справи думають. А ше краще буде, як думку свою зможуть розумно перевести в діло.

ПОШУКУЮ

Свого батька Йосифа Малиновського, котрий мав би перебувати тепер у Брендоні, Ман. Він походить з села Новосілка Костюкова, пов. Заліщики, Галичина. Хто би про него знав і подав мені его адресу, дістане в надгороду 2 дол.

Мій адрес такий:

A. Malinowsky 1314 Powell St. VANCOUVER, B. C.

ПОЗІР!

Робітники в Транскон, Ман. устроують в СУБОТУ, дня 11-го МАЯ с. р. в Домі ім. Т. Шевченка (130 Harvard St.) ВЕЧЕРНІЦІ зі сльвіами і деклямаціями. Знаменита музика. ВСТУП 50 цт.

ПОЧАТОК ТОЧНО о год. 8 веч. Комітет.

ОСИП ДИК студент послідного року прав практикуе в адвокатів MARLATT, WARNER & EWANS 609 Merchants Bank Bldg. (проти склепу Робінсона) Полагаждемо всякі судові і земельні справи. Телефон: Main 2751.

ТОВАРИШ РОБІТНИК І РОБІТНИЦІ!

Вже довший час, бо від початку трудня 1917 р. я визнаю Вас, укр. робітники і робітничі, о поміч. Як Вам відомо, я вже другий рік слабою і не е в силі заробити на удержанє своєї родини. Мені соромно бу до просити Вас о поміч, як се звичайно буває, тому я, щобі знайти ратунок, постановив дати в розіграшку свій дім з льотом; тим способом я думав роздобути грошей на удержанє своєї родини і на своє ліченє. Дім знаходить ся в середній міста, близько стації, почти в школи. Величина дому 20х26, кухня 10х14. Дім однопверховий, складає ся з 9 кімнат, з цементованою пивнищою, величини 20х26; при домі студія. Ширина лота 36 і пів стїп, довжина 100 стїп. На те все я працовав тяжко через кілька літ та доборов ся того, що нині не годен заробити на прожиток.

Товариші робітники і робітничі! Нехай моя просьба збудить Ваші серця. Купіть по тикетови; ціна тикета \$1.00, се е на меншу суму як мене коштує дім з льотом. Та здаєть ся, що трудно і половину з сего продати. Робітники не звертайте на се уваги. До сеї пори е дуже мале число проданих тикетів, бо всего 395. Але завернути розіграшку годі, бо гроші з тикетів проданих дотепер роїзійшлись на ліки, доктори і прожиток. Тому, щобі довести вже раз сю справу до кінця, я назначаю день виграти: на 1-го червня, с. р. (в суботу) в Домі Т-ва ім. Т. Шевченка, на Harvard ул. в Трансконі. Хто виграве дім, той отримає чистий контракт.

За тикетами — оголошуйте ся на адресу:

N. Wowczyna Box 14 Trascosa, Man., або до секретаря відділу У.С. Д.П.

N. Sabunchak Box 208, Trascosa, Man.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВЕНКУВЕРЦІВ.

Не викидайте ніколи старих черевиків. Чому? Тому, що ви можете дати їх до направи до наших шани і будете ходити в них потім часом і довше, як в нових. Ми виконуємо всю роботу, входячи в обсяг шевського ремесла, як також маємо на складі "з другої руки" черевиків.

Пам'ятайте нашу адресу: 613 HESTINGS ST. І. Томяк, властитель.

"УКР. НАР. КАСА ХОРИХ" В ТРАНСОНТ, МАН.

де своїм членам на випадок хоробї запомогу по \$7.00 через перших 12 тижнів і половину тої суми через други 12 тижнів вже після 3 місяців членської приналежности; виплачує посмертного \$300.00 після року членської приналежности.

ЖЕНЩИНИ-ЧЛЕНКИНИ ДІСТАЮТЬ ЗАПОМОГУ В ЧАС ПОЛОГОВОЇ СЛАБОСТІ.

Членська вкладка вносить лише 50 цт. місячно.

Інформації і статуту можна дістати в льокалі "Читальні ім. Т. Шевченка", де У. Н. К. Х. відбуває свої мітінги кождого другого четверга вечером, або в секретаря:

Nykolа Shmilyky Box 221, Trascosa, Man.

ЗАХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

Оправляю фотографії і образи в рамки під шклом з найліпшого матеріалу міцно і тано. Готові образи в рамках під шклом висилаю також через "експрес" на провіщю. До склепу даю значний опуст. Також займаю ся малюванєм портретів малих і великих з малих фотографій роблю великі портрети. Близші інформації уділяю лїстовно, на що про шу залучити 3-центову марку на відповіль... Моя адреса:

JOHN STARZEK 280 Dufferin Ave., Winnipeg, Man.

"ЛАЙМ БРЕНД"

Готова, змішана фарба Шійй галлон \$2.30 Гив галлона 1.20 Чверть галлона 65цт. Різномодні краски по тій самій ціні.

Всього рода меблі, начиня і зєліні товари.

M. STERN 698 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

ДОБРЕ ЗНАНА УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ

мієть ся на 142 HIGGINS AVE. Хто лиш хоче бути по модному обстрижений та старанно обголений нехай заїде до нас. Наша адреса:

142 HIGGINS AVE. в другім ब्लочку на полудне від Сїніарської стації. І. Шасталь, властитель.

НОВІСТІ! ЗАМОВЛЯЙТЕ! НОВІСТІ!

Вже вийшли з друку давно пожадані книжки: СЕЛЯНСТВО І СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТІЯ — Левінський 0.40 НАРОДНІСТЬ І ПІ ПОЧАТКИ — К. Кавтський 0.25 НОВІТНА СУСПІЛЬНІСТЬ І ЦЕРКВА — Т. Бартошек, в переводі М. Павлика 0.35 ЧОМУ ЖЕНЩИНИ ЖАДАЮТЬ ПОЛІТИЧНОГО ПРАВА — Дора Клошнінска 0.15 НАЦІЯ ЯКО ПРАВНА ІДЕЯ І ІНТЕРНАЦІОНАЛ — Др. К. Реннер 0.20

Вкоротці вийдуть з друку: КАРЛ МАРКС, його житє і наука; ПОВНИЙ СЛОВАР ЧУЖИХ СЛІВ, мієть ся в собі понад 12,000 слів чужого походження; зібрани Др. Зенон Кузеля і Н. Чайковский; Ціна \$2.00

Видавничтво "Голос Правди" має на ціні видати кілька зможе соціалістичних книжок, які дадуть силу робітникам в борбі проти сучасного ладу.

На жадає вислаємо каталог даром. Для соц. відділів і книгарень великий опуст. ЗАМОВЛЕННЯ ШЛІТЬ НА АДРЕСУ:

HOLOS PRAWDY, Knyharnia 119 East — 7th Street NEW YORK, CITY.

РОБІТНИКИ! ЧИТАЙТЕ ПЕРШІЯ УКРАЇНСЬКІ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ДНЕВНИК "РОБІТНИК"

котрий завжди боронить Ваші інтереси. Передплата вносить: На рік \$4.00 На пів року 2.75 На 3 місяці 1.50 Засилайте передплату на таку адресу: "Р О Б І Т Н И К" Cleveland, Ohio. 2335 W. 11th St.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЦІКАВІ І ПОУЧАЮЧІ КНИЖКИ В КНИГАРНІ "РОБОЧОГО НАРОДА"

"Робітничий Календар", найкращий і найцікавіший календар на 1918 р. 50цт. Календар "Новий Світ" 30цт. Розвиток соціалізму від утопії до науки 15цт. Історія Червоного Прапора 10цт. Промова Др-а Ф. Адлера на суді 15цт. Реалітя розуму 10цт. Добробит і інші оповіданя 10цт. Чтальні ім. Т. Шевченка, де У. Н. К. Х. відбуває свої мітінги кождого другого четверга вечером, або в секретаря: Nykolа Shmilyky Box 221, Trascosa, Man.

ПОЧАТКИ УКРАЇНСЬКОГО СОЦІАЛІЗМУ

в Галичині 25цт. Соціалізм а релігія 10цт. Організуйтесь (агітаційна брошура) 10цт. Селянство і соціалдемократія 40цт. За землю і волю 25цт. Бог в революції 35цт. Хитра механіка 15цт. Філософія витудки 50цт. Як мужик вигравав двоє генералів 5цт. Борьба о сонце 3цт. Народність і її початки 25цт. Новітня суспільність і церква 35цт. Чому жінки жадають політичних прав 15цт. Нація як правна ідея в Інтернаціонал 20цт. Американський робітничий 10цт. Історія дурної корови 10цт.

Адресуйте так: "ВОБОТЧУЙ НАРОД" Box 3658, (Sta. B.) Winnipeg, Man.

ДАРОМ!

Видавничтво гумористичної часопісї "ІСКРА" подає до відома всім, котрі читають се оголошенє, що наколи вони пришлють цілорічну передплату на "ІСКРУ" в сумі \$1.50, з Канади \$1.75 в місячно маю, то отримають в преміі 8 гарних книжок вартості \$1.95.

НАЗВИ КНИЖОК ТАКІ: Початки релігії 0.25 Півста Соціалізму 0.25 Новітня Суспільність і Церква 0.25 Гумористичний календар "Іскри" 0.40 Весела книжочка для сумних людей 0.25 Інформаційний кишеньковий календар з нотесом 0.25 Револьюція в Росії 0.15 Хмари, чари, жарти і не жарти 0.15 Разом \$1.95

Як би Ви хотіли сі книжки купити, Ви муєте би заплатити за них \$1.95. Нам потрібно зібрати 2,000 нових передплатників і тому ми даємо таку назваичну премію. Пам'ятайте, що ся оферта лише на один місяць, май.

На оплату пересилки і опакування книжок треба доплатити 50 цт. extra.

Отже не отримайте ся, але сєчас купіть за \$2.00 (з Канади \$2.25) почтовий нот, моней ордер, або і готівкою, вложте їх в конверту і заадресуйте так:

"ІСКРА" Box 90 Sta. D. New York, N.Y.

ДО БОРЬБИ З ТЕМНОТОЮ!

Бібліотека "Новий Світ" випустила з друку нові книжки:

НАРИС ПЕРЕДІСТОРИЧНИХ ПОДІЯ з 30 передісторичними образками — написав Олексій Курій. ЦМІСТ: 1. Жерела історичних і передісторичних подій та обсяг послідних; 2. Історія землі в звязі з історією працотворів; 3. Житє чоловіка в третрорядній епоці; 4. Як наука пояснює походженє чоловіка; 5. Житє і культура чоловіка з діаловийної епохи; 6. Житє і культура чол. з кухонних стовів і надводних мешкан; 7. Культура епохи бронзу; 8. Гальштаська культура; 9. Культура Ля Тен. Ціна 40 цт.; 10 за 3.25; 25 за 7.00; 100 за 22.00

ІЛЮСТРОВАНА РОБІТНИЧА ЧИТАНКА. Часть III. Познакомлює читачів з найновішими поступами науки. В тій же книжці написав Швачка і присвятив українській темноті: Чому позичали віру. Ціна 35 цт.; 10 — 3.00; 25 — 5.50; 100 — 19.00

ЯК ПОВСТАВ СВІТ? з 13 образками. Написав В. Туша. Ціна 20 цт.; 10 — 1.50; 100 — 11.50.

ІНКВІЗИЦІЙНІ СУДИ, з 11 обр. Ціна 12 цт.; 10 — 1.00; 100 — 6.00. Замавляйте сі книжки і нищте темноту! Пишіть за ними сєчас до: NOWYJ SWIT Box 1051, MONTREAL, QUE.

Була і буде ВСЕНАРОДНА ЗАГАЛЬНА КАНЦЕЛЯРІЯ Заложена 1905 р. Я. Г. КИММЕЛЬ, кривий нотар. Виробляємо всімі урядові контракти старожовні і тутешні. Виробляємо позички. Ассекуруемо від огню. Продаємо швікарти до Європи і назад. Переслаємо гроші до всіх частей світа. Купуємо, продаємо і викуємо лоти, домї і ферми. Колектуємо довги через суд. СВІТ ДО СВІТО! Виську перекладу перепродаждемо в українській мові. Адресуйте: J. G. KIMMEL & Co. 834 Main St. WINNIPEG, MAN

8 June. wis...

РО ОРГАН УКРА

Нове БОЛЬШЕВИЦЬКИЙ СОЛ СТРАШНИЙ МЕЧЧИНІ.

ЖЕНЕВА, 10 мая. ліських офіційальних дматичних кругах страд задоволені назначенєм чину большевицьким Адольфа Йоффе.

Як тільки він приїхав, він був даний привісїти над будинком розго посольства Червоної пор.

Він відказав ся прийняти енцию з кайзером, як претеніт Росії. Замість того був устрейний офіційальнкет для німецьких соціалістів, виступаючих ті німецького правительст

На тім бенкеті Йоффе публіки різко осуджува тьку Німеччини.

В берлінських дипломатичних кругах панує переконанє, що німецьке правительстложитє всіх зусиль, щоб Йоффе був відкликаний.

БОЛЬШЕВИКИ "НЕДІСТВЕНІ" ДО НІМЕЦЬКОГО ПОСЛА.

Офіційальний орган большевицького правительствавас фон Мірбаха преніком шайки рабівні розбійників.

МОСКВА, 4 мая. — Офіційний орган большевицького вительства газета "Правда" ступила із статею з прїбрїята до Москви новоченого німецького посла фа Мірбаха і між иншим рить:

"Граф фон Мірбах являв представником не робітничої привітельської круруженої шайки імеріаніи рабівників і розбій

ФІНЛЯДСЬКА БУРЖУА ХОЧЕ МОНАРХІЮ.

АМСТЕРДАМ, 9 мая. — давляюча більшість фінських білогвардійців сїю сє до проголошеня Філі монархїєю. Правдою, трон буде предложенемькому герцогови Адольфу Мекленбург-Шверїнс

ОСВОБОДЖУЮТЬ ПОЛОННИХ.

МОСКВА, 4 мая. — Вимєйських жовнірів подол Німеччиною пічне ся в близійх днях.